

LEBES 2015

LIETUVOS EKSPEDITORIŲ BENDROSIOS EKSPEDIJAVIMO SĄLYGOS

Įsigaliojo nuo 2016 m. sausio 1 d.

GENERAL CONDITIONS OF THE LITHUANIAN NATIONAL
ASSOCIATION OF FORWARDERS AND LOGISTICS

Effective as of 1 January 2016

LIETUVOS EKSPEDITORIŲ BENDROSIOS EKSPEDIJAVIMO SĄLYGOS

Įsigaliojo nuo 2016 m. sausio 1 d.

Lietuvos nacionalinė ekspeditorių ir logistų asociacija (LINEKA) 2015 m. gegužės 28 d. vykusiame XXIII kasmetiniame kongrese patvirtino Lietuvos nacionalinės ekspeditorių ir logistų asociacijos bendrąsias sąlygas (toliau – Sąlygos). Šios Sąlygos parengtos pagal Šiaurės šalių ekspeditorių asociacijos bendrąsias sąlygas *NSAB 2015*, galiojančias nuo 2016 m. sausio 1 d. Šiaurės šalių ekspeditorių asociacijos bendrųjų sąlygų naudojimas grindžiamas jos sutikimu, suteiktu 2015 m. rugsėjo 10 d.

Šiomis Sąlygomis užsakovui visais atžvilgiais suteikiama ne mažesnė apsauga nei nustatyta FIATA pavyzdinėse taisyklėse dėl ekspeditorių paslaugų (1996 m. redakcija).

IŽANGA

Lietuvos nacionalinės ekspeditorių ir logistų asociacijos bendrosios sąlygos nustato ekspeditorių ir užsakovų teises ir įsipareigojimus, įskaitant ekspeditorių atsakomybę pagal įvairias transporto teisės konvencijas, tokias kaip CIM, SMGS, CMR, Hagos Visbio, Hamburgo taisyklės, Varšuvos konvencija, su bet kokiais minėtų transporto teisės konvencijų pakeitimais, papildymais ar protokolais.

TAIKYMAS

1 straipsnis

Jeigu nesusitariama kitaip, šios Sąlygos taikomos Lietuvos nacionalinės ekspeditorių ir logistų asociacijos nariams, taip pat kitiems asmenims, kurie sutinka jas taikyti.

TINKLO SĄLYGA

2 straipsnis

Jeigu aiškiai susitariama dėl krovinio gabenimo tam tikra transporto rūšimi arba jeigu įrodoma, kad krovinio praradimas, nuvertėjimas, sugadinimas ar vėlavimas įvyko krovinį gabenant tam tikra transporto priemone, ekspeditorius atsako pagal krovinių ekspedijavimą tokia transporto priemone reglamentuojančius įstatymus ir bendrai priimtas krovinių gabenimo sąlygas tiek, kiek jos skiriasi nuo 6 straipsnio antroje ir trečioje pastraipose ir 15–21 straipsniuose pateiktų nuostatų.

KROVINIŲ EKSPEDIJAVIMO SUTARTIS

3 straipsnis

A. Paslaugos

Krovinių ekspedijavimo sutartyje gali būti įtraukta:

- krovinų gabenimo, agentų ir tarpininkų paslaugos;
- logistikos, tiekimo grandinės ir konsultavimo paslaugos;
- krovinų saugojimo ir sandėliavimo paslaugos;
- krovos ir laivų brokerių paslaugos;
- kitos paslaugos, tokios kaip (tuo neapsiribojant) krovinų muito mokėjimas ir kitos muitinės bei su PVM susijusios paslaugos, bendradarbiavimas vykdant užsakovo įsipareigojimus pagal viešąją teisę, su krovinio draudimu susijusi pagalba bei pagalba tvarkant eksporto ir importo dokumentus.

B. Ekspeditorius kaip sutarties šalis

1. Ekspeditorius kaip sutarties šalis pagal šių Sąlygų 2 ir 15–21 straipsnius atsako už visas ekspeditoriaus teikiamas paslaugas, išskyrus 3 straipsnio C dalyje nurodytas paslaugas. Ekspeditorius yra atsakingas ne tik už savo veiksmus ir klaidas, bet ir už veiksmus bei klaidas savo agentų ir visų kitų asmenų, kurių paslaugomis ekspedijavimo procese jis naudojasi, kai šie agentai ar kiti asmenys veikia ekspeditoriaus vardu.
2. Šios Sąlygos vienodai galioja asmenims, teikiantiems paslaugas ekspeditoriui, kad pastarasis galėtų įvykdyti sutartį, tarsi šie asmenys būtų pats

ekspeditorius, nepriklausomai nuo to, koku pagrindu užsakovas pateikia pretenziją ekspeditoriui ir minėtiems asmenims. Ekspeditoriaus ir minėtų asmenų bendra atsakomybė neviršija ekspeditoriaus atsakomybės sumos, taikomos pagal šias Sąlygas.

C. Ekspeditorius kaip tarpininkas

Nepaisant 3 straipsnio B dalies 1 punkto nuostatų, pagal šių Sąlygų 22–24 straipsnius ekspeditorius gali teikti paslaugas ar jų dalį kaip tarpininkas, kai jis neteikia paslaugų savo vardu ar sąskaita ir su sąlyga, kad ekspeditorius nurodo užsakovui, jog jis teikia paslaugas tik kaip tarpininkas. Jeigu ekspeditorius veikia kaip tarpininkas, jis neatsako už jokias kitas šalis, išskyrus savo paties darbuotojus.

D. Sandėliavimas

Ekspeditoriaus atsakomybė dėl krovinio saugojimo ar sandėliavimo reglamentuojama pagal šių Sąlygų 25 straipsnio nuostatas.

E. Bendroji praktika ir pan.

Papildomai, be sąlygų, dėl kurių aiškiai susitariama, ekspeditorius taip pat vadovaujasi bendrąja praktika ir visuotinai priimtomis nuostatomis, jeigu jos nenukryps-ta nuo šių Sąlygų.

UŽSAKOVAS

4 straipsnis

Pagal šias Sąlygas užsakovas yra sutarties šalis, sudaranti sutartį su ekspeditoriumi arba įgyjanti tokios šalies teises. Užsakovo atsakomybė nustatyta šių Sąlygų 26 straipsnyje.

BENDROSIOS SĄLYGOS

SUTARTIES VYKDYMAS

5 straipsnis

Sutarties šalys turi pateikti viena kitai informaciją, būtiną sutarčiai atlikti ar įvykdyti, ir pripažįsta tokios informacijos svarbą. Ekspeditorius įsipareigoja teikti paslaugas, užtikrinti krovinio priežiūrą ar saugoti jį pagal sutarties sąlygas ir užsakovui priimtiniu būdu, parinkdamas tinkamiausias transporto priemones ir gabenimo maršrutus.

Sutartis tarp ekspeditoriaus ir užsakovo (dėl krovinio gabenimo ar kitų paslaugų), patvirtinta elektroniniais krovinio gabenimo dokumentais, laikoma sudaryta tik tuomet, kai ekspeditorius patvirtina jos gavimą elektroninėmis priemonėmis ir toks patvirtinimas reiškia ekspeditoriaus sutikimą.

Visi nurodymai dėl sutarties vykdymo pateikiami tiesiogiai ekspeditoriui. Sąskaitoje nurodyta informacija, jog pristatytas krovinys buvo parduotas už grynuosius, arba išsiuntimo instrukcijoje pateikta nustatyta vertė nereiškia, kad ekspeditorius įsipareigoja priimti sąskaitoje nurodytą sumą arba įforminti draudimą.

6 straipsnis

Ekspeditoriui tenka pareiga įrodyti, kad pagal sutartį jis tinkamai atstovavo užsakovo interesams.

Jeigu įrodoma, kad ekspeditoriaus subrangovas tyčia arba pats ekspeditorius ar jo

darbuotojai tyčia ar dėl didelio neatsargumo padarė žalos, vėlavo arba padarė kitų nuostolių, ekspeditorius negali vadovautis šių Sąlygų nuostatomis, atleidžiančiomis jį nuo atsakomybės arba ją apribojančiomis, arba perkeliančiomis įrodinėjimo pareigą, jeigu kitaip nenustatyta šių Sąlygų 2 straipsnyje.

Jeigu negalima nustatyti tikslų aplinkybių, dėl kurių įvyko krovinio praradimas, apgadinimas, nuvertėjimas ar vėlavimas, kai krovinys buvo ekspeditoriaus žinioje, šis faktas pats savaime nelaikomas ekspeditoriaus dideliu neatsargumu.

7 straipsnis

Ekspeditorius privalo užtikrinti, kad krovinys bus paimtas, nugabentas ir pristatytas per protingą terminą (be laiko garantijos). Vertinant protingą terminą atsižvelgiama į tai, kokius krovinio paėmimo, gabenimo, pristatymo terminus ir atvykimo laiką ekspeditorius yra nurodęs savo paslaugų reklamoje, arba remiamasi pasirašyta sutartimi.

Ekspeditorius yra atsakingas už krovinio paėmimą, gabenimą ir pristatymą per tam tikrą terminą (su laiko garantija), kuris:

- raštiškame susitarime nurodytas kaip tam tikras garantuotas krovinio transportavimo laikas;
- raštu nurodytas kaip pasiūlymo sąlyga, su kuria ekspeditorius aiškiai sutiko;
- raštu nurodytas ekspeditoriaus pateiktame kainos pasiūlyme, su kuriuo užsakovas sutiko.

8 straipsnis

Jeigu vykdant sutartį ekspeditoriui iškyla būtinybė atlikti tam tikrus veiksmus nespėjus gauti atitinkamų užsakovo nurodymų, tokie veiksmai atliekami užsakovo rizika ir sąskaita.

Jeigu kyla jau perimto gabenti krovinio nuvertėjimo rizika arba jeigu dėl krovinio pobūdžio kyla pavojus asmenims, turtui arba aplinkai ir neįmanoma susisiekti su užsakovu, arba jeigu jis, paprašytas pasiimti krovinį, tuo nepasirūpina, ekspeditorius gali imtis atitinkamų priemonių tokio krovinio atžvilgiu ir, jeigu būtina, tinkamu būdu krovinį parduoti. Priklausomai nuo aplinkybių, ekspeditorius gali be išankstinio pranešimo užsakovo vardu krovinį parduoti, pašalinti jo kenksmingumą arba sunaikinti, jeigu krovinys gali tapti beveičiu arba jo vertė gali iš esmės sumažėti, arba jeigu krovinys kelia tiesioginį pavojų.

Atskaičius pagrįstas su pardavimu susijusias išlaidas, apie sumą, gautą pardavus krovinį, turi būti iškart pranešama užsakovui.

Ekspeditorius kaip įmanoma skubiau informuoja užsakovą apie priemones, kurių buvo imtasi, ir, užsakovui pareikalavus, pateikia atitinkamas išlaidas pagrindžiančius įrodymus bei įrodo, kad jis elgėsi tinkamai, siekdamas sumažinti išlaidas bei riziką.

Ekspeditorius gali priskaičiuoti užsakovui papildomą mokestį už tokias patirtas išlaidas.

9 straipsnis

Ekspeditoriaus pareiga yra nedelsiant informuoti užsakovą ir pareikšti pretenziją trečiajam asmeniui, jeigu kroviny buvo apgadintas, pavėluota krovinių pristatyti arba kai atsirado kitų nuostolių dėl to asmens veiksmų arba neveikimo, tačiau tik tuo atveju, jeigu ekspeditorius ar jo darbuotojai žinojo ar turėjo žinoti apie tokį krovinio apgadinimą, vėlavimą ar kitus nuostolius. Ekspeditorius apie tai praneša užsakovui ir su juo susitaria, kokių veiksmų reikės imtis toliau, siekiant užtikrinti, kad užsakovas gautų kompensaciją pagal pretenziją iš žalą ar nuostolius padariusio arba už tai atsakingo asmens ir, užsakovo paprašytas, padeda jam bendrauti su tokiu trečiuoju asmeniu.

Užsakovo prašymu ekspeditorius perleidžia užsakovui visas teises ir reikalavimus, kurias ekspeditorius gali turėti pagal savo sutartį su trečiuoju asmeniu.

10 straipsnis

Ekspeditoriaus pateikiamas pasiūlymas užsakovui yra paremtas informacija, susijusia su užsakovo ekspeditoriui pateikta sutartimi, arba, priklausomai nuo atskiro atvejo, kitomis aplinkybėmis, kurios, ekspeditoriaus nuomone, yra įprastos ketinamai sudaryti sutarčiai.

11 straipsnis

Nepriklausomai nuo užsakovo įsipareigojimų sumokėti pagal pardavimo arba krovinių gabenimo sutartis (išskyrus sutartis su pačiu ekspeditoriumi),

ekspeditoriaus prašymu ir sutartais terminais užsakovas taip pat turi sumokėti ekspeditoriui jam pagal sutartį priklausančias sumas (atlygį, avansą, sąnaudų kompensaciją), įskaitant išankstinį tokių išlaidų apmokėjimą ekspeditoriui pagal atitinkamus dokumentus.

Jeigu nesusitariama kitaip, kai kroviny nepristatomas gabenti pagal sutarties sąlygas ir todėl negalima visiškai ar iš dalies įvykdyti sutarties kaip susitarta, taip pat jeigu sutartis nutrūksta ir negali būti įvykdyta kaip sutarta dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo ekspeditoriaus ar jo subrangovų, ekspeditorius turi teisę gauti sutartą užmokestį už krovinių ir kitą atlygį, iš kurio atimama suma, kurią ekspeditorius sutaupė arba galėjo sutaupyti, jeigu jam nebūtų reikėję vykdyti sutarties.

Pirmiau nurodytos sąlygos taip pat galioja ir tuo atveju, jeigu ekspeditorius leidžia užsakovui atidėti mokėjimą iki krovinio pristatymo į paskirties vietą.

12 straipsnis

Ekspeditorius turi teisę gauti papildomą kompensaciją už paslaugas, kurios yra akivaizdžiai būtinos, dėl kurių jau yra aiškiai arba numanomai susitarta krovinio ekspedijavimo sutartyje, įskaitant papildomas išlaidas už ekspeditoriaus pagal sutartį suteiktas paslaugas. Kompensacijos dydis nustatomas vadovaujantis tais pačiais principais, kurie taikomi kompensacijai už paslaugas pagal sutartį.

KONFIDENCIALUMAS IR INFORMACIJOS APSAUGA

13 straipsnis

Šalys įsipareigoja konfidencialiai saugoti visą medžiagą, kurią jos gauna viena iš kitos.

Kiekviena šalis yra atsakinga, kad jos darbuotojai ir konsultantai laikytųsi krovinio ekspedijavimo sutartyje numatytų šalies įsipareigojimų.

Šalys imasi atitinkamų techninių ir organizacinių priemonių užtikrindamos informacijos apie savo paslaugas saugumą ir saugų informacijos, tvarkomos jų informacinėje sistemoje, laikymą bei naudojimą, atsižvelgdamos į funkcijų, telekomunikacijų, kompiuterinės įrangos ir programų saugumą bei duomenų turinio konfidencialumą ir vientisumą.

Prieiga prie ekspeditoriaus ar užsakovo informacinių sistemų turi būti galima tik užtikrinant tokių informacinių sistemų apsaugą.

Laikydamosi šiame straipsnyje numatytų įsipareigojimų, šalys imasi reikiamų atsargumo priemonių, atsižvelgdamos į esamas technologijas ir su tuo susijusią riziką bei išlaidas.

13 straipsnyje numatyti įsipareigojimai lieka galioti ir sutarčiai tarp ekspeditoriaus ir užsakovo pasibaigus, bet ne ilgiau nei numatyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

TURTO SULAIKYMO IR SUVARŽYMO TEISĖ

14 straipsnis

Ekspeditorius turi teisę sulaukyti ir suvaržyti jo dispozicijoje esantį krovinį,

šitaip užtikrindamas mokesčių ir išlaidų, susijusių su tuo kroviniu, įskaitant atlygį ir sandėliavimo mokesčius, bei visų kitų pagal sutartį užsakovo mokėtinų sumų, kaip numatyta šių Sąlygų 3 straipsnyje, sumokėjimą.

Jeigu krovinyms prarandamas arba sunaikinamas, ekspeditorius turi panašias teises draudimo bendrovių išmokų, vežėjų ir kitų subjektų kompensacijų atžvilgiu.

Jeigu mokėtina suma ekspeditoriui nesumokama, ekspeditorius turi teisę organizuoti tinkamą krovinio pardavimą tokia apimtimi, kad padengtų visą jam nesumokėtą sumą, įskaitant patirtas išlaidas. Jeigu įmanoma, ekspeditorius iš anksto informuoja užsakovą apie tai, kad jis ketina parduoti krovinį.

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

EKSPEDITORIAUS KAIP SUTARTIES ŠALIES ATSAKOMYBĖ

15 straipsnis

Pagal šių Sąlygų 16–21 straipsnių nuostatas ekspeditorius kaip sutarties šalis yra atsakingas už krovinio praradimą, nuvertėjimą arba sugadinimą, kurie įvyksta laikotarpiu nuo krovinio priėmimo gabenti iki krovinio pristatymo momento, taip pat už pavėluotą krovinio paėmimą ar pristatymą.

Jeigu dėl kokių nors nuo ekspeditoriaus nepriklausančių aplinkybių sutarties

vykdymas numatytais terminais tampa neįmanomas arba dėl susiklosčiusių aplinkybių ekspeditorius negali pristatyti prekių jas atveždamas į pristatymo vietą, ekspeditorius atsako už krovinį pagal 6 straipsnio 1 pastraipą, nebent su užsakovu susitaria kitaip.

16 straipsnis

Atsakomybė nekyla, jeigu krovinius prarandamas, nuvertėja, sugadinamas arba vėluoja:

- a) dėl užsakovo kaltės arba aplaidumo;
- b) jeigu krovinį tvarkė, pakrovė, sudėjo, saugojo ar iškrovė užsakovas ar kiti jo vardu veikiantys asmenys;
- c) dėl to, kad krovinyje yra lengvai pažeidžiamas dėl jam būdingų ypatybių, tokių kaip, pavyzdžiui, sudužimas, pratekėjimas, savaiminis užsidegimas, puvimas, rūdijimas, fermentacija, garavimas arba šalčio, karščio ar drėgmės poveikis;
- d) dėl netinkamo supakavimo;
- e) dėl klaidingo ar nepilno adreso arba krovinio žymėjimo;
- f) dėl klaidingos arba nepakankamos informacijos apie krovinį;
- g) dėl to, kad buvo įprasta tvarka naudojama atvira transporto įranga, arba dėl to buvo susitarta;
- h) dėl aplinkybių ir jų pasekmių, kurių ekspeditorius negalėjo išvengti.

Jeigu nesusitariama kitaip, ekspeditorius neprisiima atsakomybės už pinigus, vertybinius popierius ir kitas vertybes.

17 straipsnis

Kompensacijos už krovinio praradimą ar nuvertėjimą dydis skaičiuojamas pagal sąskaitoje nurodytą vertę, išskyrus atvejį, kai įrodoma, kad to krovinio rinkos vertė arba tos pačios rūšies krovinių vertė, buvusi tuo metu ir toje vietoje, kai ekspeditorius priėmė krovinį, buvo kitokia nei nurodyta sąskaitoje, atsižvelgiant į tai, kad užsakovas privalo įrodyti, jog nėra jokios krovinio liekamosios vertės. Kompensacija nemokama už antikvarinę, sentimentalią ar kitą ypatingą krovinio vertę.

Taip pat kompensuojami prarasto krovinio vežimo ir muito mokesčiai bei kitos išlaidos, susijusios su krovinio gabenimu. Be to, ekspeditorius nėra įpareigotas mokėti kitų kompensacijų, pavyzdžiui, už negautą pelną, paklausos praradimą ar kitus panašius nuostolius.

18 straipsnis

Kompensacijos už sugadintą krovinį dydis atitinka nuvertėjimo dydį. Suma apskaičiuojama pagal vertės sumažėjimo dėl krovinio apgadinimo procentinės išraiškos ir krovinio vertės, nustatytos šių Sąlygų 17 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyta tvarka, santykį. 17 straipsnio antros pastraipos pirmame sakinyje nurodytos išlaidos taip pat padengiamos tokia pat apimtimi, tačiau ekspeditorius nėra įpareigotas mokėti jokių kitų kompensacijų.

19 straipsnis

Vėlavimas

- A. Jeigu krovinyje paaimamas, nuvežamas ar pristatomas pavėluotai, kaip

numatyta šių Sąlygų 7 straipsnio pirmoje pastraipoje, ekspeditorius kompensuoja užsakovui pagrįstas tiesiogines išlaidas, kurios sutarties sudarymo metu galėjo būti numatytos kaip galimos vėlavimo pasekmės. Kompensacijos suma negali būti didesnė už krovinio gabenimo užmokestį ar kitą kompensaciją, dėl kurios buvo susitarta sutartyje.

- B. Jeigu susitariama dėl laiko garantijos, kaip nustatyta šių Sąlygų 7 straipsnio antroje pastraipoje, ir viršijamas sutartas pristatymo terminas, ekspeditorius, jeigu nesutariama kitaip, įskaito užsakovo mokamą užmokestį už krovinio gabenimą ar kitą kompensaciją, dėl kurios buvo susitarta, kaip sumokėtą. Ši sąlyga netaikoma, jeigu vėluojama dėl nuo ekspeditoriaus valios nepriklausančių aplinkybių, išskyrus atvejus, kai krovinys gabenamas automobilių keliais Europos teritorijoje ir ekspeditorius taip pat yra atsakingas už aplinkybes, priklausančias nuo asmenų, ekspeditoriaus pasamdytų satarčiai vykdyti. Laikoma, kad užsakovo patirtų nuostolių dydis yra lygus užmokesčiui už krovinio gabenimą, išskyrus atvejus, kai įmanoma įrodyti, kad nuostolių suma yra mažesnė, arba susitariama kitaip.

20 straipsnis

Vėlavimas ir visišką praradimą

- A. Užsakovas turi teisę laikyti krovinį prarastu, jeigu:

- tarptautinio gabenimo keliais atveju – jeigu krovinys, pasibaigus sutartam pristatymo terminui, per 30 dienų nepristatomas, o tuo atveju, jeigu terminas nebuvo suderintas, – per 60 dienų nuo to momento, kai krovinys buvo priimtas gabenti;
- gabenimo kitomis transporto rūšimis atveju – per 60 dienų nuo krovinio pristatymo termino pabaigos.

Užsakovas neturi teisės gauti kompensacijos kaip už visišką krovinio praradimą, jeigu per pirmiau nurodytą laiko terminą ekspeditorius gali įrodyti, kad krovinys nebuvo prarastas ir gali būti pristatytas per protingą terminą.

- B. Klaidingo žymėjimo arba krovinio pristatymo į neteisingą paskirties vietą atveju ekspeditorius imasi protingų priemonių nugabenti krovinį į jo pradinę paskirties vietą tomis pačiomis ar panašiomis transporto priemonėmis, dėl kurių buvo susitarta ar kurias ekspeditorius naudojo iš pradžių. Jeigu ekspeditorius nepristato krovinio iš naujo į sutartą paskirties vietą dėl nuo ekspeditoriaus priklausančių priežasčių, jis turi atlyginti užsakovui pagal 17 ir 18 straipsnius visą krovinio vertę iš pradžių sutartu laiku ir paskirties vietoje, tačiau, nepriklausomai nuo aplinkybių, nėra toliau atsakingas ir neprivalo padengti jokių tolesnių su krovinium susijusių išlaidų.

21 straipsnis

- A. Ekspeditoriaus atsakomybė už krovinio praradimą, nuvertėjimą ar sugadinimą yra ribojama 8,33 SDR atsiskaitymo vieneto už kiekvieną kilogramą bruto

- svorio prarasto, nuvertėjusio ar apgadinto krovinio dalies.
- B. Ekspeditoriaus atsakomybė už pavėluotą krovinio paėmimą, nuvežimą ar pristatymą apsiriboja užmokesčio už krovinio gabenimą suma.
- C. Ekspeditoriaus atsakomybė už bet kokius kitus nuostolius neviršija 100 000 SDR kiekvieno užsakymo atveju.
- D. Jeigu buvo susitarta dėl papildomų palūkanų, už įrodytus papildomus nuostolius ar žalą gali būti pareikalauta kompensacijos, kurios suma negali viršyti papildomų palūkanų dydžio, nepriklausomai nuo kompensacijos pagal šio straipsnio A–C punktus.
- E. Kompensacija už krovinio praradimą, nuvertėjimą, sugadinimą ir vėlavimą apskaičiuojama vadovaujantis 17–20 straipsniuose nurodytais principais. Ekspeditorius nėra įpareigotas mokėti kompensacijas, pavyzdžiui, už negautą pelną, paklausus praradimą ar bet kurios rūšies kitus nuostolius.

EKSPEDITORIAUS KAIP TARPININKO ATSAKOMYBĖ

22 straipsnis

Ekspeditorius atsako už žalą, padarytą dėl jo neatsargumo vykdant sutartį. Ekspeditorius nėra atsakingas ne tik už savo veiksmus ir klaidas, bet ir už veiksmus bei klaidas savo agentų ir visų kitų asmenų, kurių paslaugomis krovinio gabenimo procese jis naudojasi, kai šie agentai ar kiti asmenys vykdo jo įpareigojimus.

Vertinant, ar ekspeditorius elgėsi pakankamai rūpestingai, atsižvelgiama į tai, ką ekspeditorius žinojo ar turėjo žinoti apie trečiąją šalį ir kokią užsakovas buvo pateikęs informaciją apie užduoties pobūdį bei kitą informaciją, aktualią tinkamos trečiosios šalies pasirinkimui.

Jeigu nesusitariama kitaip, ekspeditorius neprisiima atsakomybės už pinigus, vertybinius popierius ir kitas vertybes.

23 straipsnis

Kompensacija už krovinio praradimą, nuvertėjimą, sugadinimą, vėlavimą ir visus kitus nuostolius apskaičiuojama vadovaujantis 17–21 straipsniuose nurodytais principais.

24 straipsnis

Ekspeditoriaus atsakomybė už 3 straipsnio C dalyje nurodytas paslaugas ribojama iki 50 000 SDR pagal kiekvieną užsakymą ir 500 000 SDR dėl per vieną kartą padarytos žalos iš viso. Tačiau kompensacijos suma jokiais atvejais negali viršyti:

- vėlavimo atveju – sumos, lygios sutartam užmokesčiui pagal kiekvieną atskirą užsakymą;
- krovinio praradimo, nuvertėjimo ar sugadinimo atveju – 8,33 SDR atsiskaitymo vieneto už kiekvieną kilogramą prarastos, nuvertėjusios ar apgadintos krovinio dalies bruto svorio;
- visų kitų nuostolių atvejais – 5 (penkių) sutartų užmokesčių pagal kiekvieną atskirą užsakymą.

SANDĖLIAVIMAS

25 straipsnis

A. Atsakomybė už užduotis, atliekamas ekspeditoriaus kaip sutarties šalies, kaip nurodyta 3 straipsnio B dalyje.

Jeigu užsakovas raštu nenurodo kitaip, ekspeditorius savo vardu ir užsakovo sąskaita apdraudžia krovinį nuo gaisro, vandens ir vagysčių rizikos suma, kuri lygi prie sąskaitoje nurodytos vertės sandėliavimo metu pridėjus +10 %. Jeigu užsakovas ekspeditoriui nėra nurodęs krovinio vertės, ekspeditorius gali įvertinti krovinį pats. Rizika dėl klaidų, padarytų ekspeditoriui nustatant krovinio vertę, tenka užsakovui.

Krovinio praradimo, nuvertėjimo ar sugadinimo atvejais, kuriems netaikoma draudimo apsauga pagal pirmiau išdėstytas sąlygas, arba jeigu ekspeditorius neapdraudė krovinio, ekspeditorius yra atsakingas už neatsargumą arba neveikimą, nustatant ir apribojant jo atsakomybę pagal 17–18 ir 21 straipsniuose išdėstytas sąlygas.

Ekspeditoriaus atsakomybė dėl per vieną krovinio gabenimą padarytos žalos visiems užsakovams yra ne didesnė kaip 500 000 SDR.

Ekspeditorius yra atsakingas už vėlavimą pagal šių Sąlygų 19–20 straipsnių ir 21 straipsnio B dalies nuostatas.

B. Be to, taikomos šios sąlygos:

1. Ekspeditorius patikrina visas gauto krovinio pakuotes ir išrašo vientisų krovinio pakuočių kvitus, tačiau

neprisiima atsakomybės dėl pakuočių turinio ir nematomų apgadinimų. Užsakovo prašymu ekspeditorius atlieka krovinio inventorizaciją.

Atidarydamas krovinio pakuotes, ekspeditorius iškart praneša užsakovui apie pastebėtus arba turėtus pastebėti defektus ar apgadinimus.

Ekspeditorius pasirūpina, kad krovinio pristatymas būtų tinkamai kontroliuojamas;

2. Jeigu užsakovas nepateikė jokių specialių nurodymų dėl krovinio sandėliavimo, ekspeditorius gali savo nuožiūra, tačiau tuo pačiu ir atidžiai, pasirinkti įvairias krovinio sandėliavimo galimybes;

3. Jeigu manoma, kad sandėliuojamas krovinys dėl savo savybių kelia pavojų turtui arba žmonėms, užsakovas privalo nedelsdamas tokį krovinį pasiimti;

4. Ne vėliau kaip iki pristatymo momento užsakovas praneša ekspeditoriui adresą, kuriuo turi būti išsiųstas pranešimas apie krovinį ir kuriuo bus gaunami nurodymai, bei nedelsdamas informuoja ekspeditorių apie bet kokius tokio adreso pasikeitimus;

C. Ši nuostata netaikoma krovinį sandėliavimui 15 straipsnio 2 pastraipoje nurodytais atvejais.

UŽSAKOVO ATSAKOMYBĖ

26 straipsnis

Užsakovas atlygina ekspeditoriui ir saugo jį nuo žalos, nuostolių ar atsakomybės, patirtų ekspeditoriaus dėl:

- a) neteisingų, neaiškių ar neišsamų duomenų apie krovinį, informacijos ir dokumentų, susijusių su užsakymu;
- b) neteisingo krovinio supakavimo, žymėjimo ar deklaravimo arba netinkamai užsakovo ar kito asmens, veikiančio užsakovo vardu, atlikto krovinio pakrovimo, sudėjimo ar apsauginio tvirtinimo;
- c) kenksmingų krovinio savybių, kurių ekspeditorius negalėjo numatyti;
- d) reikalavimo ekspeditoriui sumokėti muito mokesčius ar kitus oficialius mokesčius arba pateikti garantiją, išskyrus atvejus, kai dėl to kaltas ekspeditoriaus aplaidumas;
- e) to, kad krovinys yra nelegalus, turi defektų, nepakankamas ar neatitinkantis galiojančių taisyklių ar reglamentų, tariamai ar faktiškai pažeidžia trečiosios šalies intelektinės ir pramoninės nuosavybės teises arba negauti oficialūs krovinio importavimo, eksportavimo, tvarkymo, sandėliavimo ar transportavimo leidimai;
- f) ekspeditoriaus patirtų tiesioginių finansinių nuostolių, baudų ar nuobaudų, administracinių mokesčių, nuostolių ar žalos, susijusios su ekspeditoriaus įgaliojimais ar licencijomis.

Vertinant užsakovo atsakomybę pagal a ir b punktus, atsižvelgiama į tai, ar ekspeditorius, nors ir žinodamas apie aplinkybes, sutiko dėl priemonių, kurių krovinio atžvilgiu ėmėsi užsakovas, ar dėl jų neprieštaravo.

Jeigu ekspeditorius, veikdamas kaip frachtuotojas arba siuntėjas, tampa atsakingas dėl užsakovo krovinio gabenimo jūra, sumoka dalinę įmoką bendrosios avarijos nuostoliams padengti laivo savininkui arba vežėjui arba jam pareiškiamos trečiųjų šalių pretenzijos dėl pirmiau išdėstytų priežasčių, užsakovas atleidžia ekspeditorių nuo atsakomybės.

PRANEŠIMAS APIE PRETENZIJAS IR GINČAI

PRANEŠIMAS APIE PRETENZIJAS *27 straipsnis*

Pranešimas apie pretenziją ekspeditoriui pateikiamas be nepagrįsto delsimo. Akivaizdaus krovinio netekimo, nuvertėjimo ar sugadinimo atveju turi būti pranešama nedelsiant krovinio priėmimo metu, krovinio netekimo, nuvertėjimo ar apgadinimo, kurio negalima iš karto pamatyti, atveju – per septynias (7) kalendorines dienas nuo krovinio pristatymo dienos.

Jeigu pretenzija nėra pateikta pirmiau nurodytu būdu, įrodinėjimo, kad krovinys buvo prarastas, apgadintas arba jo vertė sumažėjo krovinininkui esant ekspeditoriaus žinioje, našta pereina užsakovui.

Pretenzijos dėl kitų nei krovinio sugadinimas, nuvertėjimas ar praradimas priežasčių pateikiamos per keturiolika (14) dienų nuo tos dienos, kai užsakovas sužinojo arba turėjo sužinoti apie aplinkybes, dėl kurių kyta ekspeditoriaus atsakomybė. Jeigu pranešimas apie pretenziją

nepateikiamas, užsakovas netenka teisės pareikšti pretenziją.

Kai su ekspeditoriumi aiškiai susitaria ma dėl tam tikros transporto rūšies arba jeigu įrodoma, kad krovinio praradimas, sugadinimas, vertės sumažėjimas ar vėlavimas įvyko krovinį gabenant tam tikra transporto rūšimi, taikomos krovinio gabenimą tokia transporto rūšimi reglamentuojančios įstatymų nuostatos ir visuotinai priimtos gabenimo sąlygos, jeigu jos skiriasi nuo išdėstyųjų šiame 27 straipsnyje.

SENATIES TERMINAI

28 straipsnis

Iš ekspedijavimo santykių atsirandantiems reikalavimams taikomi Lietuvos

Respublikos teisės aktuose numatyti ieškinio senaties terminai.

Iš vežimo santykių atsirandantiems reikalavimams taikomi vežimą ta transporto priemonės rūšimi reglamentuojančiuose įstatymuose ir tarptautinėse sutartyse numatyti ieškinio senaties terminai.

GINČŲ NAGRINĖJIMAS

29 straipsnis

Kilus ginčams tarp ekspeditoriaus ir užsakovo, šalys iš pradžių mėgina išspręsti ginčą derybų būdu. Nepavykus rasti sprendimo derybų būdu, ginčas nagrinėjamas bendros jurisdikcijos teisme pagal nacionalinės teisės numatytas teisingumo taisykles.

GENERAL CONDITIONS OF THE LITHUANIAN NATIONAL ASSOCIATION OF FORWARDERS AND LOGISTICS

Effective as of 1 January 2016

The Lithuanian National Association of Forwarders and Logistics (LINEKA) in the XXIII annual Congress, which took place on 28 May 2015, approved and adopted the General Conditions of the Lithuanian National Association of Forwarders and Logistics. These Conditions have been prepared in accordance with the General Conditions of the Nordic Association of Freight Forwarders NSAB 2015, effective as of 1 January 2016. The use of the General Conditions of the Nordic Association of Freight Forwarders is based on the Nordic Association of Freight Forwarders consent granted on 10 September 2015.

In all aspects these Conditions provide none the less protection for the client than the protection established in the model rules of FIATA (wording dated 1996).

INTRODUCTORY CONDITIONS

These General Conditions of the Lithuanian National Association of Forwarders and Logistics (LINEKA) set forth the freight forwarder's and the customer's rights and obligations towards each other, including the freight forwarder's liability under various applicable transport law conventions valid from time to time, such as CIM, CMR, the Hague-Visby, Hamburg Rules and the Warsaw Convention, or any amendments, annexes or protocols of any such transport law convention.

APPLICABILITY

§ 1

Unless agreed otherwise, these conditions shall only and exclusively apply to the members of the Lithuanian National Association of Forwarders and Logistics (LINEKA). However, these provisions may also be used by non-member companies, that agreed to apply these conditions.

NETWORK CLAUSE

§ 2

If a certain mode of transport has been expressly agreed upon, or if it is proved that loss, depreciation, damage or delay has occurred whilst the goods were being carried by a particular means of transport, the freight forwarder shall be liable in accordance with the law applicable to such mode of transport and commonly used conditions of carriage, to the extent

that these deviate from what is laid down in § 6, section 2 and 3 or §§ 15 – 21.

THE FREIGHT FORWARDERS CONTRACT

§ 3

A. Services

The freight forwarders contract may include:

- carriage of goods, agency services and intermediary services,
- logistic services, supply chain services and advisory services,
- storage of goods and warehousing services,
- stevedoring services and ship brokering,
- other services, such as – but not limited to – customs clearance, other customs and VAT-related services, co-operation in the performance of the customers obligations under public law, assistance in handling insurancerelated issues and assistance in relation to export and import documents.

B. The freight forwarder as contracting party

1) In accordance with §§ 2 and 15-21, the freight forwarder will be responsible as a contracting party for all services undertaken by the freight forwarder excluding instances under section 3 C below. The freight forwarder is furthermore responsible for other contracting parties that the freight forwarder has engaged to perform or carry the contract on behalf of the freight forwarder.

2) These conditions apply equally to the persons that provide services for the freight

forwarder in order to perform the contract as to the freight forwarder himself, irrespective of the grounds for the customer's claims against the freight forwarder and such other persons. The aggregate liability of the freight forwarder and such other persons is limited to the amount that applies to the freight forwarder's liability under these conditions.

C. The freight forwarder as intermediary

Notwithstanding article 3 B.1 above, the freight forwarder can in accordance with §§ 22 – 24 below, undertake services – or parts of services – as intermediary, if the freight forwarder does not undertake such services in his own name or on his own account and on the condition that the freight forwarder specifies to the customer that the services are undertaken solely as intermediary. As intermediary, the freight forwarder is not responsible for parties other than his own employees.

D. Warehousing

The responsibility of the freight forwarder with regards to warehousing or storing is governed by and in accordance with § 25 below.

E. General practice etc.

In addition to what has been expressly agreed upon, general practice and commonly used terms shall be applicable in so far as they do not deviate from these conditions.

THE CUSTOMER

§ 4

Under the present conditions, the customer is the party that has concluded a contract with the freight forwarder, or

that has acquired the rights of that party. The liability of the customer is governed by § 26 of these conditions.

GENERAL CONDITIONS

**THE PERFORMANCE OF THE
CONTRACT**

§ 5

The parties recognize the importance of and shall provide each other with information necessary for the performance or fulfilment of the contract. The freight forwarder undertakes to perform services, to pick up, take care of or procure the handling of the goods in accordance with the contract terms and in a suitable way for the customer with generally used means and routes of transport.

A contract between the freight forwarder and the customer (for carriage or other services) evidenced by electronic transport documents shall be deemed to have been concluded only when the freight forwarder issues an electronic receipt which includes an acceptance thereof.

Instructions to the freight forwarder concerning the scope of the contract shall be given directly to him. Information contained in the invoice stating that goods have been sold cash on delivery or against a declaration of value specified in the dispatch instructions does not therefore mean that the freight forwarder has undertaken to collect the invoice amount or to take out an insurance.

§ 6

It is the duty of the freight forwarder to prove that, according to the contract, he has protected the customer's interests in a diligent manner.

The freight forwarder may not invoke the rules in these conditions which exonerate him from or limit his liability, or alter the burden of proof, if it is proven that the freight forwarder's subcontractor has wilfully, or the freight forwarder himself or his own employees have wilfully or grossly negligent, caused the damage, delay or other loss, unless otherwise stated in § 2.

If the exact circumstances that resulted in loss, depreciation of, damage to or delay of goods which occurred when the goods was in the custody of the freight forwarder cannot be demonstrated, this shall not in itself be considered as gross negligence on part of the freight forwarder.

§ 7

The freight forwarder shall be responsible for ensuring that the goods are picked up, carried and delivered within a reasonable time (without a time guarantee).

When assessing such reasonable time, information as to the expected time of pick up, carriage and arrival stated by the freight forwarder in his marketing or in connection with the signing of the contract, shall be taken into account.

The freight forwarder is responsible (with a time guarantee) for the goods being

picked up, carried and delivered within the time that:

- has been agreed upon in writing as a special, time-guaranteed transport, or
- has been submitted in writing as a condition of an offer expressly accepted by the freight forwarder, or
- has been presented by the freight forwarder in a written quotation that was accepted by the customer.

§ 8

If it becomes necessary for the freight forwarder in the performance of the contract to act before seeking instructions, he does so at the customer's risk and for his account.

If the risk of depreciation of goods already taken over arises or, if by reason of the nature of the goods, there is a danger to persons, property or to the environment, and the customer cannot be reached, or should he not, upon being requested to remove the goods, arrange to do so, the freight forwarder may take appropriate measures in respect of the goods, and, if necessary, sell the goods in an appropriate manner. The freight forwarder may, depending on the circumstances and without notice, sell on behalf of the customer, render harmless or destroy goods which are in danger of becoming worthless or extensively depreciated, or which give rise to imminent danger.

After deduction of reasonable expenses connected with the sale, the sum received from the sale shall be immediately reported to the customer.

The freight forwarder shall notify the customer as soon as possible of measures that have been taken, and, upon request, supply evidence of any expenses in connection herewith, as well as prove that he has exercised due diligence in limiting costs and risks.

For such expenses the freight forwarder may debit a special expense charge.

§ 9

The freight forwarder has a duty to promptly inform the customer and notify a claim against a third party, where goods have been damaged, delayed or when some other loss has occurred due to that party's acts or omissions, but only if the freight forwarder or his own employees have – or ought to have had – knowledge of such damage, delay or loss. The freight forwarder shall in such case inform the customer and consult with him in order to take such steps as are necessary to secure the customer's claim to compensation from the party who has caused the damage or loss, or who is responsible therefore, and shall, when requested to do so, assist the customer in his relation to the third party.

If so requested, the freight forwarder shall transfer to the customer all rights and claims that the freight forwarder may have under his agreement with a third party.

§ 10

The offer made by the freight forwarder is based on information relevant to the contract supplied to the freight forwarder

by the customer, or otherwise as the case may be, on circumstances that the freight forwarder may assume as being normal for the intended contract.

§ 11

Notwithstanding the customer's obligation as to payment under contracts of sale or freight agreements with parties other than the freight forwarder, he has a duty upon request, subject to terms being agreed upon, to pay the freight forwarder what is due as per the contract (remuneration, advanced payment, refund of outlays) including advance payment to the freight forwarder for such expenditures, against appropriate documentation.

Unless otherwise agreed upon the freight forwarder is entitled to – when the goods have not been delivered for transport under the terms of the contract and the contract therefore cannot be executed, wholly or partially, as agreed upon, and further in the event the contract is interrupted and cannot be executed as agreed upon due to circumstances beyond the control of the freight forwarder or his subcontractors – receive the agreed charges for freight and other remuneration subject to deductions for what the freight forwarder has saved, or could reasonably have saved, by not having to execute the contract.

The above should also apply in the event the freight forwarder agreed to allow the customer to defer payment until the arrival of the goods at the place of destination.

§ 12

For services which are clearly necessary in addition to what has been explicitly agreed upon or normally follows from the freight forwarder's contract, including additional expenses for services rendered by the freight forwarder but under the scope of the agreement and contract, the freight forwarder is entitled to additional compensation. Such compensation shall be subject to the same principles as compensation for services agreed upon under the scope of the agreement.

CONFIDENTIALITY AND
INFORMATION SECURITY

§ 13

The parties undertake to treat all material information received from the other party as confidential.

Each party is responsible for that its employees and advisers comply with the obligations of the party as set forth in the freight forwarding contract.

The parties shall take appropriate technical and organizational measures to safeguard the information security of its services and the storage and use of information processed in its information system having regard to the security of the functions, telecommunication, hardware and software as well as the confidentiality and integrity of the data content.

All access to the information systems of the freight forwarder or the customer

must be conducted in a manner which safeguards the security of the accessed information system.

The parties shall exercise reasonable care in observing the obligations above taking into account technology available and the risks and costs involved.

The obligations set forth above in this § 13 shall survive termination of the contract between the freight forwarder and the customer, but not longer than stated in legislation of the Republic of Lithuania.

RIGHT OF RETENTION AND LIEN

§ 14

The freight forwarder has a right of retention and a lien on the goods under his control, for fees and expenses in respect of such goods – remuneration and warehousing charges included – as well as for all other amounts due from the customer under contracts according to § 3 above.

Should the goods be lost or destroyed, the freight forwarder has similar rights in respect of compensation payable by insurance companies, carriers or others.

Should the amount due to the freight forwarder not be paid, he has the right to arrange the sale, in a satisfactory manner, of as much of the goods as is required to cover the total amount due to him, including expenses incurred. The freight forwarder shall, if possible, inform the customer well in advance what he intends to do with regard to the sale of the goods.

SPECIAL CONDITIONS

THE FREIGHT FORWARDER'S LIABILITY AS A CONTRACTING PARTY

§ 15

The freight forwarder is liable as contracting party in accordance with §§ 2 and 16 – 21 for loss, depreciation of or damage to goods, occurring between the moment when the goods have been taken over until the moment the goods have been delivered, as well as for delay in pick-up or delivery.

If for any reason outside the control of the freight forwarder it is or becomes impossible for the freight forwarder to carry out the contract in accordance with the terms agreed, or where circumstances prevent the freight forwarder from making delivery of the goods after their arrival at the place designated for delivery, then the freight forwarder has a liability for the goods in accordance with § 6, section 1, unless other agreement is entered into with the customer.

§ 16

There is no liability if loss, depreciation, damage or delay is caused by:

- a) fault or neglect of the customer;
- b) handling, loading, stowage, securing or unloading of the goods by the customer or anyone acting on his behalf;
- c) the inherent nature of the goods to be easily damaged, i.e. by breakage, leakage, spontaneous combustion,

rotting, rust, fermentation, evaporation or being susceptible to cold, heat or moisture;

- d) lack of or insufficient packing;
- e) faulty or insufficient address or marking of the goods;
- f) faulty or insufficient information about the goods;
- g) the use of open transport equipment, where this is usual or has been agreed;
- h) circumstances which the freight forwarder could not avoid and the consequences of which he was unable to prevent.

Unless specifically agreed, the freight forwarder is not liable for money, securities and other valuables.

§ 17

Compensation for loss or depreciation of goods shall be calculated on the basis of their invoice value, unless it is proved that their market value, or the current value of goods of the same kind and nature at the time and place the freight forwarder took over the goods was different from the invoice value taking into account that the customer must demonstrate that there is no residual value of the goods. Compensation will not be paid for antique value, sentimental value or other special value.

Freight charges, customs charges and other outlays connected with the transport of the goods lost will also be compensated. Apart from that, the freight forwarder is not obliged to pay any compensation, i.e.

for loss of profit, loss of market or other loss of any kind whatsoever.

§ 18

Compensation for damaged goods shall be paid to an amount equivalent to the extent of depreciation in value. The amount is arrived at by using the percentage of depreciation in value consequent upon damage to the goods, in relation to the value of the goods, as laid down in § 17, section 1. Expenses referred to in § 17, section 2, first sentence, will also be paid to the same extent, but apart from this, the freight forwarder is not obliged to pay any further compensation

§ 19

Delay

- A. If the goods are picked up, carried or delivered too late under § 7, section 1, the freight forwarder shall compensate the customer for such direct and reasonable expenses as could have been foreseen as a probable consequence of the delay at the time of the conclusion of the contract, although with an amount not exceeding a sum equivalent to the freight or other compensation agreed upon in the contract.
- B. When a time guarantee has been agreed, according to § 7, section 2, and the agreed time of transport has been exceeded, the freight forwarder shall, unless otherwise agreed, credit the customer for the freight or any

other compensation agreed upon for the transport. This does not apply if the delay was caused by circumstances beyond the freight forwarder's own control, except that with regard to carriage of goods by road within Europe the freight forwarder is liable also for circumstances within the control of persons engaged by him for the performance of the contract. The customer shall be considered to have suffered a loss equivalent to the amount of the freight, as long as it cannot be shown that the amount of the loss is less or otherwise agreed.

§ 20

Delay and total loss

- A. The customer has the right to compensation as if the goods had been lost if no delivery has been made:
- with regard to international road transports, within 30 days after the expiry of the agreed period of time, or, if no particular period of time has been agreed upon, within 60 days from the moment the goods were accepted for transport;
  - for other modes of transport, within 60 days from the time when the goods should have arrived.

The customer has no right to compensation as if for total loss if the freight forwarder can prove within the above mentioned time limits that the goods have not been lost and that they can be delivered within a reasonable period of time.

B. In case of cross-labelling or delivery to wrong destination, the freight forwarder shall use his best reasonable efforts to transport the cargo to its original destination using same or similar means of transportation as originally agreed upon or used by the freight forwarder. If the freight forwarder fails for reasons within the freight forwarder's control to redeliver the goods to the agreed destination, the freight forwarder shall compensate the customer with the full value in accordance with §§ 17 and 18 of the goods at the time and place of the destination originally agreed upon, but shall be under no further liability or bear any further costs related to the goods regardless of the circumstances.

§ 21

- A. For loss, depreciation of or damage to goods the freight forwarder's liability is limited to SDR 8.33 per kg (gross) of the part of the goods which has been lost, depreciated or damaged.
- B. For delay in pick up, carriage or delivery the freight forwarder's liability is limited to the amount of the freight.
- C. For all other loss the freight forwarder's liability is limited to SDR 100,000 in respect of each assignment.
- D. If a declaration of a special interest in delivery has been agreed upon, compensation for the additional loss or damage proved may be claimed, up to the total amount of the interest

declared, independently of the compensation provided for in sections A-C above.

- E. In calculating the extent of compensation for loss, depreciation, damage and delay, and all other loss, the principles of §§ 17-20, shall apply correspondingly.

The freight forwarder is not obliged to pay any compensation i.e. for loss of profit, loss of market or other loss of any kind whatsoever.

THE FREIGHT FORWARDER'S LIABILITY AS INTERMEDIARY

§ 22

The freight forwarder is liable for damage resulting from his lack of due diligence in the performance of the contract. The freight forwarder is not liable for acts or omissions of third parties in performing the transport, loading, unloading, delivery, clearance, storage, collection or other services rendered by the freight forwarder. When assessing whether the freight forwarder has acted with due diligence it shall be taken into consideration what the freight forwarder knew or should have known regarding the third party as well as which information was given by the customer regarding the character of the task as well as other information with relevance to the selection of a suitable third party.

Unless specifically agreed, the freight forwarder is not liable for money, securities and other valuables.

§ 23

In calculating the extent of compensation for loss, depreciation, damage and delay, and all other loss, the principles of §§ 17-21, shall apply correspondingly.

§ 24

The freight forwarder's liability for services mentioned in § 3 C is limited to SDR 50,000 in respect of each assignment, and totally in the event of any one occurrence SDR 500,000.

However, in any event compensation shall not exceed:

- a) for delay a sum equivalent to the agreed payment in relation to the individual assignment,
- b) for loss, depreciation of or damage to goods, SDR 8,33 per kg (gross) of the part of the goods which has been lost, depreciated or damaged,
- c) for all other loss five (5) times the agreed payment in relation to the assignment. Ekspeditoriaus atsakomybė už 3 straipsnio C dalyje nurodytas paslaugas ribojama iki 50 000 SDR pagal kiekvieną užsakymą ir 500 000 SDR.

STORAGE

§ 25

A. Responsibility for tasks performed by the freight forwarder as contracting party, cf. § 3 B: Unless otherwise instructed in writing by the customer, the freight forwarder shall take out insurance for the risks of fire, water

and burglary in his own name and for account of the customer based upon the invoice value at the time of storage + 10 %. Unless the customer has informed the freight forwarder of the value of the goods, the freight forwarder may assess the value. The customer bears the risk of errors in such assessment of the freight forwarder.

For loss, depreciation of or damage to the goods not covered by insurance in accordance with the above, or when no insurance has been taken out by the freight forwarder, the freight forwarder is liable for negligent acts or omissions with the determination and limitation of liability specified in §§ 17-18 and 21.

The freight forwarder's liability in relation to all customers is limited to SDR 500,000 with regard to damages occurring on one and the same occasion.

The freight forwarder is liable for delay according to §§ 19 – 20 and 21 B.

B. Furthermore, the following applies:

1. The freight forwarder shall check and issue receipts for whole packages of goods received, without any liability, however, for the content of the packages and invisible damage. At the request of the customer the freight forwarder shall make an inventory of the stock.

The freight forwarder shall, upon opening the packages, immediately notify the customer of any defect or

damage that he has observed or should have observed.

The freight forwarder shall take care of the necessary delivery control.

2. If the customer has not left any special instructions with regard to the storage of the goods, the freight forwarder may freely choose between various storage possibilities, provided that he exercises due diligence in so doing.
  3. If goods in store, by reason of their nature, are deemed to be a danger to property or persons, the customer has a duty to remove the goods immediately.
  4. The customer shall inform the freight forwarder at the latest at the time of delivery of the address to which notice concerning the goods shall be sent and at which instructions shall be received, and inform the freight forwarder immediately of any changes thereof.
- C. This provision does not apply for any storage of goods cf. § 15, section 2.

THE CUSTOMER'S LIABILITY

§ 26

The customer shall indemnify and hold the freight forwarder free and harmless from damage, loss or liability incurred by the freight forwarder owing to the fact that:

- a) the particulars concerning the goods, information and documents relating to the assignment are incorrect, unclear or incomplete,
- b) the goods are incorrectly packed, marked or declared, or incorrectly loaded, stowed or secured by the

customer or another party acting on his behalf,

- c) the goods have such harmful properties as could not have reasonably been foreseen by the freight forwarder,
- d) the freight forwarder is obliged to pay customs duty or other official fees or provide a security, unless such obligation is caused by the freight forwarder's negligence,
- e) the goods are illegal, defective, deficient or noncompliant with applicable rules or regulations, are suspected of being or is shown to be in violation of intellectual or industrial property rights of a third party; or the necessary official permits are not in place for the import, export, handling, storage or transport of the goods,
- f) the freight forwarder suffers a direct financial loss, fines or penalties, incurs administrative charges, incurs loss or damage related to the freight forwarder's authorizations or licenses.

In assessing the customer's responsibility in accordance with a) and b) regard shall be made to whether the freight forwarder, despite his knowledge of the circumstances, has accepted or failed to make an objection to the measures taken by the customer in respect of the goods.

Should the freight forwarder, in his capacity as charterer or shipper become liable in connection with carriage of the customer's goods by sea, to pay general average contribution to the shipowner or the carrier, or become exposed to claims

from third parties for reasons stated above, the customer shall hold the freight forwarder harmless.

NOTICE OF CLAIM AND DISPUTES

NOTICE OF CLAIM

§ 27

Notice of claim shall be given to the freight forwarder without undue delay. In case of apparent loss, depreciation of or damage to the goods, notice shall be given immediately upon receipt of the goods, and in case of non-apparent loss, depreciation of or damage to the goods no later than seven (7) calendar days from the date of delivery.

If notice is not given as described above, the burden of proving that the loss, depreciation of or damage to the goods has occurred while the goods was in the custody of the freight forwarder rests on the customer.

Notice of claim concerning matters other than damage to, or depreciation or loss of the goods shall be given within fourteen (14) days from the day on which the customer knew or ought to have known about the circumstances forming the basis of the freight forwarder's liability. If such notice of claim has not been given, the customer has lost his right of claim.

If a certain mode of transport has been expressly agreed upon, or if it is proved

that loss, depreciation, damage or delay has occurred whilst the goods were being carried by a particular means of transport, the law applicable to such mode of transport and commonly used conditions of carriage shall apply instead, to the extent that they deviate from what is laid down in this § 27.

TIME-BAR

§ 28

Legal proceedings against the freight forwarder shall be commenced within a period of time, stated in legislation of the Republic of Lithuania.

If a certain mode of transport has been expressly agreed upon, or if it is proved that loss, depreciation, damage or delay has occurred whilst the goods were being carried by a particular means of transport, the law applicable to such mode of transport and commonly used conditions of carriage shall apply instead.

DISPUTE RESOLUTION

§ 28

In the event of a dispute between the freight forwarder and the customer, the parties shall in the first instance attempt to find a solution through negotiation. If the parties are unable to reach a solution via negotiation, the dispute shall be decided in the general courts in the freight forwarder's principal place of business. Legal proceedings shall be subject to the national law.

